

Revisorernas berättelse för 2023

15

2024KS193

2024-04-15

Till
Fullmäktige i Härryda kommun
organisationsnummer 212000 - 1264

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen av kommunen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2023".

Vi bedömer att styrelsen, nämnderna och beredningen har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande med anledning av hantering av pensionsredovisningen. Kommunen avviker mot lag (LKBR 5 kap 4 §) då de redovisar sina pensionsförpliktelser enligt den sk fullfondsmodellen, dvs hela pensionsförpliktelserna redovisas som en avsättning i balansräkning. Påverkan på balansräkningen är materiell då cirka 544 mnkr är uppbokade som en avsättning.

Vi bedömer att styrelsen, nämnderna och beredningen har haft en tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Mölnlycke 2024-04-15

Ingegerd Helén

Marcus Tonell

Mats Eskilson

Christer Holmberg

Kerstin Sandberg

Ing-Britt Magnusson

Bengt Sandén

Bilagor

Till revisionsberättelsen hör bilagorna

- Revisorernas redogörelse för år 2023, bilaga 1
- Revisionsrapport Granskning av årsredovisning 2023, bilaga 2
- Revisionsrapport Granskning av god ekonomisk hushållning 2023, bilaga 3
- Revisionsrapport Grundläggande granskning 2023, bilaga 4
- Revisionsrapporter tidigare överlämnade (bilaga 5-7 avseende Granskning av lov- och anmälningsplikt avseende byggnation på allmän plats, Granskning av förlorad arbetsförtjänst samt Uppföljande granskning)
- Revisionsberättelse Landvetter Södra Utveckling AB, bilaga 8
- Granskningsrapport Landvetter Södra AB, bilaga 9

- Revisionsrapport Härryda Vatten och Avfall AB, bilaga 10
- Granskningsrapport Härryda Vatten och Avfall AB, bilaga 11
- Revisionsrapport Härryda Energi AB, bilaga 12
- Granskningsrapport Härryda Energi AB, bilaga 13
- Revisionsrapport Härryda Energi Elhandel AB, bilaga 14
- Granskningsrapport Härryda Energi Elhandel AB, bilaga 15
- Revisionsberättelse Förbo, bilaga 16
- Granskningsrapport Förbo, bilaga 17

Revisionernas redogörelse för år 2023

Syfte

Syftet med revisorernas redogörelse är att på ett överskådligt sätt redovisa genomförda granskningsinsatser under året och att följa upp revisionsplanen. Revisorernas redogörelse är en komplement till revisionsberättelsen.

Den förtroendevalda revisorns uppdrag

Den förtroendevalda revisorns uppdrag regleras i kommunallagens 12 kap. I uppdraget ingår att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas ansvarsområden i den utsträckning som följer av *God revisionssed*. Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndernas och styrelsens interna kontroll är tillräcklig. Revisorernas uppdrag i kommunala bolag och stiftelser är i stort sett detsamma men den främsta skillnaden är att en lekmanarevisor inte granskar räkenskaperna. Det uppdraget har en auktoriserad revisor. Uppdraget att granska bolagets interna kontroll har såväl lekmanarevisorerna som auktoriserad revisor .

Förtroendevalda revisorer och sakkunniga

Förtroendevalda revisorer för 2023 har varit:

- *Ingegerd Helén (ordförande samt vald lekmanarevisor)*
- *Marcus Tonell (vice ordförande samt vald lekmanarevisor)*
- *Ing-Britt Magnusson (samt vald lekmanarevisor)*
- *Kerstin Sandberg (samt vald representant för nämnden för Överförmyndare i samverkan)*
- *Christer Holmberg (samt vald lekmanarevisor och vald representant för nämnden för Överförmyndare i samverkan)*
- *Bengt Sandén (samt vald lekmanarevisor)*
- *Mats Eskilson (samt vald lekmanarevisor)*

Revisorerna i kommuner och regioner ska, med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och god revisionssed.

De förtroendevalda revisorerna har anlitat PwC som sakkunnigt biträde under 2023.

Revisionsinsatser år 2023

Revisionens anslag

För år 2023 var revisionens totala anslag 1 370 tkr. Utfallet för året uppgår till 1 326 tkr.

Koppling till riskanalys

2023 års revisionsinsatser bygger på en dokumenterad riskanalys.

Redovisning av Årlig granskning

Grundläggande granskning

Grundläggande granskning har genomförts av samtliga styrelser och nämnder. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av styrning och intern kontroll

Resultatet av årets grundläggande granskning framgår av särskilt avlämnad rapport. Granskningen resulterade i en rekommendation till kommunstyrelsen, socialnämnden samt nämnden för utbildning, kultur och fritid.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Granskningen utgår från riskanalys.

Nedan redovisas innehållet i revisorernas delårsutlåtande:

Grundat på vår översiktliga granskning har det framkommit omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens balansräkning inte, i allt väsentligt, är i upprättad i enlighet med LKBR. Pensionsförpliktelser redovisas enligt den sk fullfundsmodellen, dvs hela pensionsförpliktelsen redovisas som en avsättning i balansräkningen vilket avviker från LKBR 5 kap 4§. Påverkan på balansräkningen är materiell eftersom pensionsavsättningen är ca 555 Mkr högre med fullfundsmodellen. Avvikelsen från LKBR finns beskrivet i delårsrapporten.

Revisorerna samlade bedömning är följande:

- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.
- Resultatet i delårsrapporten är delvis förenligt med de verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat om.
- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med kommunallagens balanskrav.

I PwCs yttrande om delårsrapport redovisas följande slutsats:

- Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, den översiktliga beskrivningen av kommunens drift- och investeringsverksamhet samt noter, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR. Grundat på vår översiktliga granskning har det framkommit omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens balansräkningen inte, i allt väsentligt, är i upprättad i enlighet med LKBR. Pensionsförpliktelser redovisas enligt den sk fullfundsmodellen, dvs hela pensionsförpliktelsen redovisas som en avsättning i balansräkning vilket avviker från LKBR 5 kap 4§. Påverkan på balansräkningen är materiell eftersom pensionsavsättningen är ca 555 Mkr högre med fullfundsmodellen. Avvikelsen från LKBR finns beskrivet i delårsrapporten.
- En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.
- Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Nedan redovisas en sammanfattning av PwC:s yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Härryda kommun för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, på grund av hur betydelsefullt det förhållande som beskrivs i avsnittet Grund för uttalanden är, inte upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). och ger inte en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023. Enligt vår bedömning har årsredovisningen i övrigt, resultaträkningen, kassaflödesanalysen, drift- och investeringsredovisningen samt noterna upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar[1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Pensionsförpliktelser redovisas enligt den sk fullfundsmodellen, dvs hela pensionsförpliktelsen redovisas som en avsättning i balansräkning vilket avviker från LKBR 5 kap 4§ och 6 kap 4§. Påverkan på balansräkningen är väsentlig eftersom

pensionsavsättningen är ca 544 Mkr högre med fullfundsmodellen. Avvikelsen från LKBR finns beskrivet i årsredovisningens förvaltningsberättelse på sidan 24-25.

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga bitrådets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Nedan redovisas en sammanfattning av PwC:s granskningsrapport avseende god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisningen förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål

Ja, uppfyllt

Verksamhetsmål

Delvis uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravet

Ja, uppfyllt

Lekmannarevision - granskning av bolag

Lekmannarevisorerna har uttalat sig i en granskningsrapport om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. De granskningsrapporter som är klara biläggs revisionsberättelsen.

Den grundläggande granskningen av de helägda bolagen visar att bolagen sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen är god. Vi har dock genomgående identifierat att uppföljning av verksamheten kan utvecklas för att ge en bättre bild av hur väl bolagen når sina verksamhetsmässiga målsättningar.

Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

Nedan redovisas en sammanfattning i form av revisorernas iakttagelser för respektive fördjupad granskning. Fullständiga granskningar med missiv och rapporter återfinns på kommunens hemsida.

- *Granskning av lov- och anmälningsplikt avseende byggnation på allmän plats*

Granskningen visade att kommunens process vid bedömningen av uppförande av mindre byggnationer på allmän platsmark i allt väsentligt är ändamålsenlig och rättssäker. Granskningen resulterade i en rekommendation till kommunstyrelsen.

- *Granskning av förlorad arbetsförtjänst*

Granskningen visade att kommunstyrelsens och nämndernas hantering av förlorad arbetsinkomst inte helt är ändamålsenlig samt att hanteringen ej sker med en tillräcklig intern kontroll. Granskningen resulterade i fem rekommendationer till kommunstyrelsen.

Uppföljning

- *Uppföljning av granskningar genomförda år 2021*

Granskningen visade att kommunstyrelsen inte helt vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer avseende granskning av kommunens arbete med att beakta barnkonventionen, granskning av fastighetsunderhåll samt granskning av intern kontroll i intäktprocessen.

Granskningen visade att socialnämnden inte helt vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer avseende granskning av välfärdsnämndens styrning och ledning av arbetsmarknadsverksamheten samt granskning av intern kontroll i intäktprocessen.

Övriga granskningsinsatser samt dialog/kommunikation

I övrigt har revisorerna arbetat med löpande dialog med fullmäktiges presidium, nämndpresidier och tjänstepersoner under året bland annat i syfte att erhålla information om verksamheternas styrning och utveckling samt uppnådda resultat. Ett antal frågor har ställts och besvarats. Erhållen information har dels utgjort del av revisorernas grundläggande granskning under året och dels utgjort grund för framtida planering inom revisionen.

Revisorerna har även arrangerat en revisionskonferens inom ramen för GR:s revisionsnätverk.

För Härryda kommuns förtroendevalda revisorer

Ingegerd Helén, revisionens ordförande

Till revisorerna i Härryda kommun (org.nr 212000-1264)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Härryda kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Härryda kommun för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, på grund av hur betydelsefullt det förhållande som beskrivs i avsnittet *Grund för uttalanden* är, inte upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger inte en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023. Enligt vår bedömning har årsredovisningen i övrigt, resultaträkningen, kassaflödesanalysen, drift- och investeringsredovisningen samt noterna upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar^[1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Pensionsförpliktelser redovisas enligt den sk fullfundsmodellen, dvs hela pensionsförpliktelserna redovisas som en avsättning i balansräkning vilket avviker från LKBR 5 kap 4§ och 6 kap 4§. Påverkan på balansräkningen är väsentlig eftersom pensionsavsättningen är ca 544 Mkr högre med fullfundsmodellen. Avvikelsen från LKBR finns beskrivet i årsredovisningens förvaltningsberättelse på sidan 24-25.

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra

information återfinns på sidorna 1-4 och 49-58. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna och att dessa upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR, förutom samma avvikelse avseende redovisning av pensioner som beskrivs ovan under rubriken Grund för uttalanden.

Datum enligt digital signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

[1] De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 5-48.

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

2024-04-15 15:19:48 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Granskning av god ekonomisk hushållning helår 2023

Härreda kommun

Revisionsrapport
April 2024

Marie Lindblad
Pariya Baker Zell

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport i samband med fullmäktiges behandling av denna rapport. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål kommunen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisningen som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2024-04-11.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- I årsredovisningen redovisas uppföljning av kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning vilka framgår i den kommunfullmäktiges beslutade strategiska planen för mandatperioden 2023-2026, 2023-03-30 § 38.
- I årsredovisning för år 2023 utgör god ekonomisk hushållning ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen. Bedömningen i årsredovisningen är att Härryda kommun uppnår god ekonomisk hushållning.
- Finansiella mål: När det gäller kommunens två finansiella mål för god ekonomisk hushållning bedöms båda målen som uppfyllda för 2023 och sett över en fyraårsperiod.
 - Soliditeten ökar med en procentenhet per år
 - Resultatet är 2,5 % av skatter och bidrag
- Under året ökar soliditeten med 2 procentenheter från 55 procent till 57 procent. Resultatet för 2023 uppgår till 9,9 % av skatter och bidrag, vilket är högre än målsättningen på 2,5 %.
- Kommunövergripande mål - När det gäller verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning är måluppfyllelsen enligt följande:
 - Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer. (Delvis uppfyllt)
 - Full behovstäckning inom förskoleverksamheten och föräldrar kan välja verksamhetsform. (Uppfyllt)
 - Alla elever har efter slutförd grundskola eller gymnasieutbildning tillräcklig kompetens för arbete eller fortsatta studier. (Delvis uppfyllt)
 - Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldres och funktionsnedsattas bedömda behov. (Uppfyllt)
- Till verksamhetsmålen finns indikatorer kopplade till respektive verksamhetsmål följt av utfallen för en fyraårsperiod.

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Avstämning av balanskravet sker i förvaltningsberättelsen.
- Efter justeringar uppgår resultatet för Härryda kommun 2023 till 277,2 mnkr. Kommunen uppfyller därmed lagens minimikrav på god ekonomisk hushållning. Det redovisade resultatet enligt blandmodellen uppgår till 277,3 mnkr.

Bedömning

Vi konstaterar, utifrån resultatet som lämnas vid årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisningen förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- Finansiella mål

Ja, uppfyllt

- Verksamhetsmål

Delvis uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

- Följsamhet till balanskravet

Ja, uppfyllt

2023-04-15

Marie Lindblad

Upplagsledare och projektledare

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Härryda kommun
April 2024

*Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor
Pariya Baker Zell, revisionskonsult*

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	4
Inledning	5
Kommunstyrelsen	8
Socialnämnden	14
Nämnden för utbildning, kultur och fritid	19
Miljö- och bygglovsnämnden	24
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	26

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	SN	UKFN
Ändamålsenlighet	Gul	Gul	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Grön	Grön
Intern kontroll	Grön	Grön	Grön

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendation till kommunstyrelsen, socialnämnden och nämnden för utbildning, kultur och fritid:

- Tydliggör vad som är mål respektive inriktningar för styrelsen/nämnden, säkerställ att målen är mätbara och att det finns målvärden för dem samt att de följs upp under året.

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder: översiktlig nivå.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

I bilaga redovisas underliggande revisionsfrågor inom respektive granskningsområde samt hur revisionsfrågorna fördelas mellan granskningsuppdragen intern kontroll, ändamålsenlighet och ekonomiskt tillfredsställande.

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Analys av för granskningen relevant dokumentation. I övrigt se avsnitt ”syfte och revisionsfrågor”. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023.

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Med anledning av att fullmäktiges beslut om Mål och budget 2023 så kommer nämndernas beslut avseende budget och verksamhetsplan att ske under sommar/tidig höst så att revisorerna kan få en delrapportering kring detta på septembermötet. Fokus är då på följsamhet till fullmäktiges beslut om mål och budget.

Kompletterande information

Kommunfullmäktige fattade den 16 juni 2022 beslut om Budget 2023 med plan för perioden 2024-2027 samt mål och inriktningar för Härryda kommun.

Valet i september 2022 innebar att ett nytt budgetbeslut behöver fattas av den nytilträdde fullmäktigeförsamlingen. Den 15 december 2022 §203 fattade därför kommunfullmäktige ett nytt beslut om Budget 2023 med plan för perioden 2024 - 2027 samt mål och inriktningar från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet (Rödgrön samverkan).

Anslagen fastställdes per nämnd och kommunfullmäktige fastställde nya mål och inriktningar till kommunstyrelsen. Beslutet innebar förändringar jämfört med beslutet den 16 juni.

Kommunstyrelsen initierade ett ärende om ramfördelning till nämnderna i januari 2023 och kommunfullmäktige beslutade i ärendet 2023-02-02 § 7.

Kommunfullmäktige antog 2023-03-30 § 38 en strategisk plan för mandatperioden 2023-2026. Av planen framgår två finansiella mål för god ekonomisk hushållning och fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 5a	Gul	Styrelsens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Verksamhetsmålet bedöms som delvis uppfyllt. Styrelsen lämnar ingen bedömning av måluppfyllelsen för 5 av 6 mål och inriktningar för 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 5b	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Budgetavvikelse: + 143,6 mnkr
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendation:

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Tydliggör vad som är mål respektive inriktningar för nämnden, säkerställ att målen är mätbara och att det finns målvärden för dem samt att de följs upp under året.

Granskningsiakttagelser, Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
1. Verksamhetsplan a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	<p>Kommunstyrelsen antar verksamhetsplan med driftbudget 2023-2025 samt investerings- och exploateringsbudget 2023-2027 vid sammanträdet 2022-11-24, § 409.</p> <p>Vid sammanträdet 2023-02-09, §78 uppdrar kommunstyrelsen till förvaltningen att uppdatera förslag till verksamhetsplan, budget 2023 med plan för perioden 2024-2026 utifrån övergripande inriktning och mål fastställda av kommunfullmäktige 15 december 2022 i § 203.</p> <p>Kommunstyrelsen antar en uppdaterad verksamhetsplan med driftbudget 2023-2025 samt investerings- och exploateringsbudget 2023-2027 vid sammanträdet 2023-03-09, § 103.</p>
2. Budget a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	<p>Budget återfinns i verksamhetsplanen.</p>
3. Mål a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	<p>I verksamhetsplanen lyfts fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning: Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med alla bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer. Det är fyra tillhörande indikatorer för målet.</p> <p>Vidare noteras ytterligare sex mål och inriktningar för 2023.(Kommunstyrelsens mål och inriktningar för 2023)</p>

Granskningsiakttagelser, Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
3. Mål	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Styrelsen har antagit en budget och därmed finns mål för ekonomin. De ekonomiska målen utgörs av fullmaktiges mål för god ekonomisk hushållning, om soliditet och redovisat resultat.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Verksamhetsmål (gällande bostadsbyggande) samt finansiella mål har tillhörande indikatorer/mått och bedöms vara uppföljningsbara, däremot saknas målvärde för 2023. Däremot bedöms inte alla styrelsens sex mål och inriktningar vara mätbara då vissa mål saknar måttal och målvärden.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Styrelsen har vid sammanträdet den 12 januari 2023, §17 antagit <i>Riktlinjer för kommunstyrelsens uppsiktsplikt</i> . I styrelsens verksamhetsplan anges att styrelsen följer upp verksamhetsplanen genom delårsboksut per 31 augusti, verksamhetsberättelse per 31 december och fyra ekonomiska rapporter med prognoser under året.

Granskningsiakttagelser, Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	<p>Styrelsen har antagit delårsbokslut vid sammanträdet den 26 oktober 2023, §361. Styrelsen har också tagit del av ekonomiska rapporter per februari, mars och oktober. Vi noterar att det endast är tre ekonomiska rapporter som upprättats och inte fyra som angivet i verksamhetsplanen. Den ekonomiska rapporten som saknas är per juni.</p> <p>I delårsrapporten redovisas bedömning av måluppfyllelse för verksamhetsmålet inklusive helårsprognos och följs av kommentarer till utfall.</p> <p>För de sex mål och inriktningar för 2023 som kommunstyrelsen antagit redovisas uppföljning vid delår, dock saknas bedömning.</p>
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	<p>Vid delårsuppföljningen per augusti bedöms verksamhetsmålet "Bostadsbyggandet utformas så att en befolkningsökning på lägst 1,5 % kan mötas med bostäder i alla ägande- och upplåtelseformer" som delvis uppfyllt.</p> <p>Det beskrivs bland annat bero på det rådande konjunkturläget som gjort att bostadsbyggandet inom de antagna detaljplanerna inte kommit igång som planerat. Däremot gör förvaltningen bedömningen att målet kommer att uppfyllas på längre sikt i och med den mängd bostäder i antagna och pågående detaljplaner.</p> <p>Av delårsuppföljning kan vi inte avgöra om styrelsens egna mål och inriktningar för 2023 är uppfyllda då de endast lämnas en kvalitativ redogörelse av nulägesanalys och åtgärder.</p>

Granskningsiakttagelser, Kommunstyrelsen

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I delårsrapport per augusti prognostiseras ett överskott. Nettokostnaden för kommunstyrelsens verksamheter prognostiseras till 205 mnkr, vilket avviker positivt med 123 mnkr jämfört med budget. Inga åtgärder är därmed aktuella.
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av verksamhetsberättelsen bedömer styrelsen att verksamhetsmålet som delvis uppfyllt. Ett av styrelsens egna mål och inriktningar för 2023, "De finansiella målen ska uppnås utan högre skatteuttag", får bedömningen uppfyllt. Däremot saknas bedömning på resterande fem mål och inriktningar. Istället lämnas en kvalitativ beskrivning av åtgärder och aktiviteter som styrelsen genomfört för målen och inriktningarna.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nettokostnaden för kommunstyrelsens verksamheter uppgår till 183,4 mnkr, vilket avviker positivt med 143,6 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror dels på intäkter från exploateringsverksamheten och kommunstyrelsens reserv och de extra resurser som tillsköts styrelsen i kommunfullmäktiges december/februari budget.

Socialnämnden

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 5a	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Verksamhetsmålet bedöms som uppfyllt. Nämnden lämnar dock ingen bedömning för måluppfyllelsen för mål och inriktningar för 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 5b	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Budgetavvikelse: + 36,3 mnkr
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendation:

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till socialnämnden:

- Tydliggör vad som är mål respektive inriktningar för nämnden, säkerställ att målen är mätbara och att det finns målvärden för dem samt att de följs upp under året.

Granskningsiakttagelser, Socialnämnden

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
<p>1. Verksamhetsplan</p> <p>a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?</p>	Grön	<p>Välfärdsnämnden (nuvarande socialnämnd) antar verksamhetsplan med driftbudget 2023-2025 samt investerings- och exploateringsbudget 2023-2027 vid sammanträdet 2022-11-23, § 224.</p> <p>Vid sammanträdet 2023-02-08, §32 uppdrar, nu socialnämnden, till förvaltningen att uppdatera förslag till verksamhetsplan, budget 2023 med plan för perioden 2024-2026 utifrån övergripande inriktning och mål fastställda av kommunfullmäktige 15 december 2022 i § 203.</p> <p>Socialnämnden antar en uppdaterad verksamhetsplan med driftbudget 2023-2025 samt investerings- och exploateringsbudget 2023-2027 vid sammanträdet 2023-03-08, § 50.</p>
<p>2. Budget</p> <p>a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?</p>	Grön	Budget återfinns i verksamhetsplan.
<p>3. Mål</p> <p>a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?</p> <p>b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?</p>	Grön	<p>Kommunfullmäktige har beslutat om fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i fullmäktiges strategiska plan för 2023 - 2026. Ett av dessa mål berör socialnämndens verksamhet och återfinns i nämndens verksamhetsplan för 2023.</p> <p>Socialnämnden har därtöver tydliggjort två ytterligare mål och inriktningar för 2023.</p> <p>Nämnden har antagit en budget och därmed finns mål för ekonomin.</p>

Granskningsiakttagelser, Socialnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
3. Mål	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Verksamhetsmålen har tillhörande indikatorer/mått och bedöms därav vara uppföljningsbara, däremot saknas målvärde för 2023. Däremot bedöms inte alla nämndens mål och inriktningar vara mätbara då vissa mål saknar mätetal och målvärden.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har vid sammanträdet den 11 januari 2023, §17 antagit en årsplan som innefattar årligen återkommande ärenden till nämnden, samt på vilket sammanträde under året de olika ärendena bör behandlas.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Nämnden har antagit delårsbokslut vid sammanträdet den 25 oktober 2023, §179. Nämnden har också tagit del av ekonomiska rapporter per februari, mars, juni och oktober. I delårsrapporten redovisas bedömning av måluppfyllelse för fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning, inklusive helårsprognos och följs av kommentarer till utfall. Socialnämndens egna mål och inriktningar följs upp i delårsrapporten med en beskrivning av aktiviteter, planer och åtgärder. Däremot saknas bedömning.

Granskningsiakttagelser, Socialnämnden

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	<p>Vid delårsuppföljningen per augusti bedöms målet "Det finns bostäder av god kvalitet och god tillgänglighet för äldre och funktionsnedsattas bedömda behov" som uppfyllt.</p> <p>Av delårsuppföljning kan vi inte avgöra om nämndens egna mål och inriktningar för 2023 är uppfyllda då de endast lämnas en kvalitativ redogörelse av nulägesanalys kring aktiviteter och åtgärder.</p>
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	<p>I delårsrapport per augusti prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget om 27,4 mnkr. Vid nämndens sista ekonomiska rapport per oktober prognostiseras en positiv avvikelse mot budget om 33,1 mnkr.</p> <p>Inga åtgärder är därmed aktuella.</p>
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p>Av verksamhetsberättelsen bedömer nämnden verksamhetsmålet som uppfyllt.</p> <p>Nämndens två mål och inriktningar för 2023 saknar bedömning. Däremot finns uppföljning i form av en kvalitativ beskrivning av åtgärder och aktiviteter som nämnden vidtagit för dessa två mål.</p>
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p>Socialnämnden redovisar ett överskott om 36,3 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse om + 4,6 procent av sektorns totala budget.</p> <p>Överskottet beror till stor del på en lägre efterfrågan av hemtjänstinsatser. Andra större förklaringar till budgetavvikelsen är statsbidrag som kommunen erhållit och som inte nyttjats fullt ut, lägre utbetalt försörjningsstöd än budgeterat samt lägre kostnader för kommunala kontrakt.</p>

Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 5a	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Ett verksamhetsmål bedöms som uppfyllt och ett som delvis uppfyllt. Nämnden lämnar ingen bedömning av måluppfyllelsen mål och inriktningar för 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 5b	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Budgetavvikelse: + 18,3 mnkr
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendation:

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden för utbildning, kultur och fritid:

- Tydliggör vad som är mål respektive inriktningar för nämnden, säkerställ att målen är mätbara och att det finns målvärden för dem samt att de följs upp under året.

Granskningsiakttagelser, Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Revisionsfrågor	Bedömning	Ev. noteringar
<p>1. Verksamhetsplan</p> <p>a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?</p>	Grön	<p>Välståndsnämnden (nuvarande nämnden för utbildning, kultur och fritid) antar verksamhetsplan med driftbudget 2023-2025 samt investerings- och exploateringsbudget 2023-2027 vid sammanträdet 2022-11-23, § 224.</p> <p>Vid sammanträdet 2023-02-21, § 25 uppdrar, nu nämnden för utbildning, kultur och fritid, till förvaltningen att uppdatera förslag till verksamhetsplan med driftbudget för 2023-2025 samt investeringsbudget 2023-2027 utifrån övergripande inriktning och mål fastställda av kommunfullmäktige 15 december 2022 i § 203.</p> <p>Nämnden för utbildning, kultur och fritid antar en uppdaterad verksamhetsplan med driftbudget 2023-2025 samt investerings- och exploateringsbudget 2023-2027 vid sammanträdet 2023-03-14, § 49.</p>
<p>2. Budget</p> <p>a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?</p>	Grön	Budget återfinns i verksamhetsplanen.
<p>3. Mål</p> <p>a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?</p> <p>b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?</p>	Grön	<p>Kommunfullmäktige har beslutat om fyra verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i fullmäktiges strategiska plan för 2023 - 2026. Två av dessa berör nämnden för utbildning, kultur och fritid verksamhet och återfinns i nämndens verksamhetsplan för 2023. Det är sex tillhörande indikatorer till målen. Därutöver har nämnden ett ytterligare mål och inriktningar för 2023.</p> <p>Nämnden har antagit en budget och därmed finns mål för ekonomin.</p>

Granskningsiakttagelser, Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
3. Mål	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Verksamhetsmål har tillhörande indikatorer/mått, däremot saknas målvärde för 2023. Det ytterligare målet/inriktningen är även det mätbart.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Nämnden har vid sammanträdet den 17 januari 2023, §11 antagit en årsplan innefattar årligen återkommande ärenden till nämnden, samt på vilket sammanträde under året de olika ärendena bör behandlas.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Grön	Nämnden har antagit delårsbokslut vid sammanträdet den 7 november 2023, §189. Nämnden har också tagit del av ekonomiska rapporter per februari, mars, juni och oktober. I delårsrapporten redovisas bedömning av måluppfyllelse för fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning, inklusive helårsprognos och följs av kommentarer till utfall. Nämndens egna mål och inriktningar följs upp i delårsrapporten med en beskrivning av aktiviteter, planer och åtgärder. Däremot saknas bedömning.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Vid delårsuppföljningen per augusti bedöms ett av nämndens mål för god ekonomisk hushållning som uppfyllt och ett som delvis uppfyllt. Några tydliga åtgärder för att nå verksamhetsmålet framgår inte av protokoll eller erhållen dokumentation. Av delårsuppföljning kan vi inte avgör om nämndens egna mål och inriktningar för 2023 är uppfyllda då de endast lämnas en kvalitativ redogörelse av nulägesanalys kring aktiviteter och åtgärder.

Granskningsiakttagelser, Nämnden för utbildning, kultur och fritid

Revisionsfrågor		Bedömning	Ev. noteringar
4. Rapportering och åtgärder	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I delårsrapport per augusti prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget om 23,7 mnkr. Vid nämndens sista ekonomiska rapport per oktober prognostiseras en positiv avvikelse mot budget om 23,9 mnkr. Däremot noterar vi att tre verksamheter under 2023 visat på negativa budgetavvikelser. Det är grundskolan, gymnasiet och elevhälsa och utveckling. Vid månadsrapporteringar och vid delår har olika åtgärder beskrivits för att förbättra den ekonomiska utvecklingen, bland annat har grundskolan anpassat organisationen efter relevantalet och påbörjat ett utvecklingsarbete med rektorsgruppen.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av verksamhetsberättelsen bedömer nämnden ett verksamhetsmål som uppfyllt och ett som delvis uppfyllt. Nämndens egna mål/inriktning för 2023 saknar bedömning. Däremot finns en kvalitativ beskrivning av åtgärder och aktiviteter som nämnden vidtagit för målet.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Nämnden för utbildning, kultur och fritid redovisar en positiv avvikelse mot budget om +18,3 mnkr. Sektorns överskott utgörs till stor del av satsningar från december/februaribudgeten om 13,5 mnkr samt nämndens ofördelade reserv om 6,5 mnkr, dvs. medel som ej planerades att tas i anspråk under året. Av de tre verksamhetsområden som under året haft svårt att redovisa en ekonomi i balans är det elevhälsa och utveckling som redovisar positiv avvikelse mot budget om +2,1 mnkr. Grundskoleverksamheten redovisar ett negativt resultat om -20,1 mnkr och gymnasieverksamheten visar en negativ avvikelse mot budget om -2,2 mnkr.

Miljö- och bygglövsnämnden

Granskningsiakttagelser, Miljö- och bygglovsnämnden

- Miljö- och bygglovsnämnden ansvarar för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet och byggnadsområdet. Den ska också lämna råd, upplysningar och information i frågor som rör nämndens verksamhet.
- I miljö- och bygglovsnämndens reglemente som började gälla från och med 1 januari 2023, fastslås att miljö- och bygglovsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet och byggnadsområdet samt lämna råd, upplysningar och information i frågor som rör nämndens verksamhet.
- Nämnden antar en plan för intern kontroll för år 2023 i samband med sammanträdet 2023-04-12 § 46.
- Det finns ingen upprättad verksamhetsplan för miljö- och bygglovsnämnden för året 2023. Nämnden har däremot beslutat om en tillsynsplan för 2023 vid sammanträdet 2023-01-25 § 21.
- Nämnden har under 2023 haft 11 protokollförda sammanträden.
- Av protokoll framgår att nämnden under 2023 löpande tagit del av information avseende bygglov, domar och överklaganden, kommande detaljplaner, taxa med mera. Nämnden har också tagit del av informationsärenden avseende miljö- och hälsoskydd. Miljö- och hälsoskyddsverksamheten ansvarar för tillsyn av kommunens dricksvatten, utifrån livsmedelslagen.
- I slutet av verksamhetsåret tas en verksamhetsberättelse fram av kommunstyrelsen där miljö- och bygglovsnämnden ingår i Sektor för samhällsbyggnad.
- Nämndens verksamhet som helhet är svår att följa upp eftersom den ingår i Sektor för samhällsbyggnad. Inom sektorn ingår plan- och exploatering, trafik, bygglov och miljö- och hälsoskydd. Hela Sektor för Samhällsbyggnad redovisar ett underskott på -7,7 mnkr, vilket motsvarar en avvikelse om 8,4 procent av sektorns totala budget. Mark och exploateringsverksamheten visar ett underskott om -0,4 mnkr. Planverksamheten visar en negativ avvikelse mot budget om -6,0 mnkr. Bygglovsverksamhetens visar en negativ avvikelse om -4,2 mnkr. Trafikverksamheten redovisar ett överskott på +2,3 mnkr. Miljö- och hälsoskyddsverksamheten redovisar ett underskott om -1,9 mnkr.

Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor, bastjänst

Revisionsfråga	KS	SN	UKFN
1. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?			
2. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?			
3. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?			
4. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?			
5. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?			
6. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?			
7. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?			
8. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?			
9. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?			
10. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?			
11. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?			

Marie Lindblad

Pariya Baker Zell

Upplagsledare och projektledare

Projektmedarbetare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Härryda kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2023-04-26. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Lekmannarevisorerna i Landvetter Södra Utveckling AB

För kännedom och beaktande
Bolagsstyrelsen i Landvetter Södra Utveckling
AB

Till årsstämman i
Landvetter Södra Utveckling AB
Org nr 559147-2377

För kännedom
Fullmäktige i Härryda kommun

Granskningsrapport för 2023

Vi, av fullmäktige i Härryda kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Landvetter Södra Utveckling AB:s verksamhet för 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Under året har en grundläggande granskning avseende styrning, kontroll, åtgärder samt måluppfyllelse genomförts.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga som grund för vårt uttalande nedan. Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2023:

Att bolagets verksamhet sammantaget i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll inom granskade områden har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogade dokument.

Mölnlycke

Ingegerd Helén
Lekmannarevisor

Christer Holmberg
Lekmannarevisor

Bilaga: Grundläggande granskning

LSUAB - Grundläggande granskning av bolag 2023.pdf (7 sidor, bifogade nedan)

 [Ladda ner](#) 8EC094A4315A0D0A17AA0C5A19713D9F3771D4AD90B30D9E71D805C799AD61D5

Deltagare

LANDVETTER SÖDRA UTVECKLING AB 559147-2377 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: INGEGERD HELEN

Ingegerd Helén

2024-03-22 08:29:42 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: JAN CHRISTER HOLMBERG

Christer Holmberg

2024-03-21 07:40:10 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Granskningsredogörelse

Grundläggande granskning av bolagsstyrelsens förvaltning 2023

Landvetter Södra Utveckling AB
Mars 2023

Marie Lindblad
Julia Dieckelman

✓ Signerat 2024-01-22 05:29:42 8UT

Sida 55 av 111

pwc

Oneflow ID C997077 Sida 4360

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 4c, 5a, 5c	Ingen bedömning	Utifrån erhållen rapportering och uppföljning kan vi inte bedöma huruvida styrelsens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. I årsredovisningen kommenteras bolagets arbete under året med det finns ingen samlad uppföljning avseende utfallet för respektive mål. Det är således svårt att bedöma om styrelsen når uppsatta verksamhetsmässiga mål.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 4d, 5b, 5d	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot resultatbudget: 0 tkr.
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att det såväl löpande under året som på helår sker en tillräcklig rapportering och uppföljning av de verksamhetsmässiga målen så att adekvata åtgärder kan vidtas.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisornas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen antog verksamhetsplan 2022-2023 vid sammanträdet 2022-01-19 § 5. Verksamhetsplanen har justeras vid två tillfällen, dec 2022 och mar 2023.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen antar budget 2023 under styrelsesammanträdet 2022-11-30 § 50.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet? b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi? c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	I verksamhetsplan 2022-2023 finns fem målområden med tillhörande undermål formulerade. Dessa är oftast mättsatta i form av aktiviteter. Antagen budget är att betrakta som mål för bolagets ekonomi. Målen som sådana är formulerade som en vision snarare än ett mätbart mål, men det finns undermål som är mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Av verksamhetsplanerna framgår att uppföljning sker årligen utifrån de fem verksamhetsområdena, både i ledningsgrupp och på styrelsemötena. Årsredovisning, bokslut och verksamhetsplan presenteras av VD och ordförande på kommunfullmäktige i samband med årsstämma, samt för kommunstyrelsen utifrån årlig uppsiktsplikt. Uppföljning sker därutöver på begäran vid rapportering till kommunstyrelsen och arbetsordningen för presidium och styrelse vara en stående punkt på styrelsemötena.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi? c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten? d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul E/T Grön	Av protokoll framgår att styrelsen erhåller rapportering om månadsprognoser, inklusive utfall och budget, samt om verksamhetens arbete med verksamhetsområdena. Det framgår ingen prognos av måluppfyllnad per helår avseende de verksamhetsmässiga målen. Vid sakgranskning framkommer att bolaget också rapporterar sin verksamhet till kommunstyrelsen två gånger per år. <i>Det är svårt att göra en fullständig bedömning av vidtagna åtgärder då det under året saknas en tydlig uppföljning av bolagets mål. Frågan bedöms således som ej tillämplig.</i>
5. Måluppfyllelse a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten? b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Ingen bedömning Grön	Av månadsprognoserna framgår att bolagets prognosutfall varit lägre än budgeterat. I kommunens delårsrapportering redovisar bolaget ett resultat per augusti på 0,6 mnkr. Det framgår således inget tydligt behov av åtgärder. I årsredovisningen kommenteras bolagets arbete under året men det finns ingen samlad uppföljning avseende utfallet för respektive mål. Det är således svårt att bedöma om styrelsen när uppsatta mål för verksamheten. Styrelsen uppnår uppsatta mål för ekonomin. Bolaget redovisar ett nollresultat för år 2023 vilket är i linje med budgeterat resultat.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
c) När bolaget verksamhetsmål i ägardirektiv?	Ingen bedömning	I årsredovisningen kommenteras bolagets arbete under året med de verksamhetsmål som formulerats i ägardirektivet men det finns ingen samlad uppföljning avseende utfallet för respektive mål. Det är således svårt att bedöma om styrelsen når uppsatta verksamhetsmål i ägardirektivet.
d) När bolaget ekonomiska mål i ägardirektiv?	Grön	De finansiella mål som kan hämtas i ägardirektivet är att bolaget ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna inte överskrider intäkterna. Bolaget når det ekonomiska målet i ägardirektivet.

2024-03-04

Marie Lindblad

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Landvetter Södra Utveckling AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-11-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Lekmannarevisorerna i Härryda Vatten och Avfall AB

För kännedom och beaktande
Bolagsstyrelsen i Härryda Vatten och Avfall AB

Till årsstämman i
Härryda Vatten och Avfall AB
Org nr 559259-4591

För kännedom
Fullmäktige i Härryda kommun

Granskningsrapport för 2023

Vi, av fullmäktige i Härryda kommun utsedda lekmannarevisorer, har granskat Härryda Vatten och Avfall AB:s verksamhet för 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Under året har en grundläggande granskning avseende styrning, kontroll, åtgärder samt måluppfyllelse genomförts.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga som grund för vårt uttalande nedan. Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2023:

Att bolagets verksamhet sammantaget i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll inom granskade områden har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogade dokument.

Mölnlycke

Bengt Sandén
Lekmannarevisor

Mats Eskilson
Lekmannarevisor

Bilagor: Grundläggande granskning

Deltagare

HÄRRYDA VATTEN OCH AVFALL AB 559259-4591 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-13 17:25:42 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: MATS ESKILSON

Datum

Mats Eskilson
Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-14 12:36:17 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Bengt Ove Sandén

Datum

Bengt Sandén
Lekmannarevisor

Leveranskanal: E-post

Granskningsredogörelse

Grundläggande granskning av bolagsstyrelsens förvaltning 2023

Härryda Vatten och Avfall AB

Februari 2024

Marie Lindblad
Julia Dieckelman

✓ Signerat 2024-01-14 12:19:18 UTC

Sida 65 av 111

pwc

Oneflow ID 971171 Sida 4 12

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 4c, 5a, 5c	Ingen bedömning	Utifrån erhållen rapportering och uppföljning kan vi inte bedöma huruvida styrelsens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Den särredovisning som görs av verksamheten är inte klar förrän senare våren 2024. I årsredovisningen kommenteras bolagets arbete under året men det finns ingen samlad uppföljning avseende utfallet för respektive mål. Det är således svårt att bedöma om styrelsen når uppsatta verksamhetsmässiga mål.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 4d, 5b, 5d	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot resultatbudget: 0 tkr.
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att det en tillräcklig rapportering och uppföljning av de verksamhetsmässiga målen på helårsbasis återrapporteras till styrelsen innan stämman.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisorenas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023.

Den grundläggande granskningen ska även fokusera på:

- Finns plan och rutiner för hur klagomål hanteras?
- Har analys av 14 dagars hämtning gjorts utifrån sanitär olägenhet vid varma somrar?

Inledning

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningssområde bedöms med hjälp av signalssystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Ja, styrelsen beslutade att fastställa Verksamhetsplan med budget 2023 och plan till 2025 samt investeringsplan till 2027 på styrelsesammanträdet 2022-11-28 § 5.
2. Budget a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Ja, styrelsen beslutade att fastställa Verksamhetsplan med budget 2023 och plan till 2025 samt investeringsplan till 2027 på styrelsesammanträdet 2022-11-28 § 5.
3. Mål a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet? b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi? c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	I drift- och investeringsbudget 2023 finns bolagets övergripande mål formulerat samt två mål för avfallsverksamheten och två för vattenverksamheten. Antagen budget är att betrakta som mål för bolagets ekonomi. Verksamhetsmålen har målvärden och ingångsvärden vilket gör dessa uppföljningsbara.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	Grön	Ja, i <i>Arbetsordning för styrelsen vid Härryda Vatten och Avfall AB</i> antagen på styrelsesammanträde 2023-05-15 § 7 framgår direktiv för rapportering till styrelsen.
a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Delårsrapporten per augusti som antas av styrelsen 2023-10-09 § 4 redogör för prognostiserad målnuppfyllelse för de fyra antagna verksamhetsmålen. Ekonomiuppföljning framgår genom årsprognos.
b) Fokuserar rapportering på målnuppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Bolaget redovisar god målnuppfyllelse för verksamheten i delårsrapporten per augusti, således krävs inga särskilda åtgärder från styrelsens sida
c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Målnuppfyllelsen för avfallsverksamhetens två mål är god jämfört med budget. För vattenverksamheten vidtar styrelsen, enligt delårsrapporten per augusti 2023, åtgärder för att rädda intäktsbortfallet och höga räntekostnader.
d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Ingen bedömning	Målnuppfyllelse för verksamhetens mål framgår inte i årsredovisningen 2023. Den sårredovisning som görs av verksamheten är inte klar förrän våren 2024. Det är därför svårt att bedöma om styrelsen når uppsatta mål.
5. Målnuppfyllelse	Grön	Styrelsen uppnår uppsatta mål för ekonomin. Resultatet efter finansiella poster och skatt uppgår till -3 046 tkr mot budgeterat -5 259 tkr (resultat före reglering mot respektive resultatfond).
a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?		
b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?		

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
c) När bolaget verksamhetsmål i ägardirektiv?	Ingen bedömning	Verksamhetsmål framgår inte i ägardirektivet som antogs av kommunfullmäktige 2023-04-27.
d) När bolaget ekonomiska mål i ägardirektiv?	Grön	Bolaget når de ekonomiska målen soliditet, avkastning och taxefinansierad som framgår i ägardirektivet.

Fördjupning

Finns plan och rutiner för hur klagomål hanteras?

Av skriftliga svar mejlledes framgår att för klagomål som avser VA-verksamheten så är kontaktcenter den första instansen, antingen via ett telefonsamtal eller via funktionsbrevlådan. Kontaktcenter på kommunen tar emot och skickar därefter samtalet vidare till VA-drift som tar ärendet vidare. I bolagets kvalitetshandbok finns det ett egenkontrollprogram med rutiner för hur man hanterar klagomålet, detta beskrivs i *Hantering av klagomål från abonnent*.

Om klagomålet avser tillsyn överlämnas ärendet till miljö och hälsa, om klagomålet avser försenad avfallshandtering skapas en order i verksamhetssystemet som meddelar entreprenören. Majoriteten klagomål avser det sistnämnda exemplet, därför har det upprättats en nedskrivnen rutin som kontaktcentret följer. Vi har i granskningen tagit del av *Rutin - ärenden utebliven hämtning*.

Svar: Ja

Har analys av 14 dagars hämtning gjorts utifrån sanitär olägenhet vid varma somrar?

Av skriftliga svar mejlledes framgår att Härryda Vatten och Avfall AB inte gjort en analys av 14 dagars hämtning vid varma somrar för att detta främst är en tillsynsfråga. Avfallschef har genom dialog med Avfall Sverige och genom deras jurister informerats att det inte finns något rättsfall kopplat till ärendet, dessutom finns ingen vägledning framtagen av tillsynsmyndigheterna, Naturvårdsverket och Folkhälsomyndigheten. Istället implementeras allmänna hänsynsregler egenkontrollkrav av Härryda Vatten och Avfall AB. Miljö - och hälsofunktionen ansvarar för tillsynskravet och hanterar ärenden som avser sanitära olägenheter. Vidare framgår att verksamheten har ett nära samarbete med tillsynsmyndigheten och att de under de 12 år som verksamheten tillämpat 14 dagars hämtning inte varnat för sanitära olägenheter. Enstaka fall kan uppstå men inte av högre grad. Eftersom sanitära olägenheter inte orsakats av 14 dagars hämtning, menar avfallschef att verksamheten gjort en bedömning att det är miljömässigt försvarbart att behålla de intervaller som implementerats idag.

Svar: Nej

2024-03-04

Marie Lindblad

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Härryda Vatten och Avfall AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-11-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Lekmannarevisor i Härryda Energi AB

För kännedom och beaktande
Bolagsstyrelsen i Härryda Energi AB

Till årsstämman i
Härryda Energi AB
Org nr 556026-3245

För kännedom
Fullmäktige i Härryda kommun

Granskningsrapport för 2023

Jag, av fullmäktige i Härryda kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Härryda Energi AB:s verksamhet för 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorn.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisor ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionsd i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har en grundläggande granskning avseende styrning, kontroll, åtgärder samt måluppfyllelse genomförts.

Tillsammans med bolagets ledning och de auktoriserade revisorerna har jag haft en genomgång av årsredovisningen och yrkesrevisorernas revisionsrapport.

Jag har också tagit del av bolagets kontinuerliga månadsrapporter, styrelsemötesprotokoll och delårsrapport.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga som grund för mitt uttalande nedan. Utifrån genomförd granskning gör jag följande bedömningar avseende revisionsåret 2023:

Att bolagets verksamhet sammantaget i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll inom granskade områden har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogade dokument.

Mölnlycke

Marcus Tonell
Lekmannarevisor

Bilagor: Grundläggande granskning

HEAB - Grundläggande granskning av bolag 2023.pdf (7 sidor, bifogade nedan)

 [Ladda ner](#) 6AA4C1019EB66F2C848462C8BEF4143CEFE176A3FA18BC4BB0E70AB4994BFA1B

Deltagare

HÄRRYDA ENERGI AB 556026-3245 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: MARCUS TONELL

Marcus Tonell

2024-03-27 10:30:06 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Granskningsredogörelse

Grundläggande granskning av bolagsstyrelsens förvaltning 2023

Härryda Energi AB
Februari 2024

Marie Lindblad
Julia Dieckelman

✓ Signerat 2024-01-25:01:00:08 UTC

Sida 77 av 111

pwc

Oneflow ID 5015575 Sida 4 €:0

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 4c, 5a, 5c	Gul	Styrelsens förvaltning har skett på ett delvis ändamålsenligt sätt. Mer än hälften av verksamhetsmålen nås ej och ingen samlad uppföljning av målpuffyllelsen har redovisats före december 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 4d, 5b, 5d	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultatet efter finansiella poster uppgår till cirka 35,2 mnkr mot budget 17,8 mnkr. Bolaget uppnår även ägarens mål avseende soliditet och utdelning.
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2023. Ett utvecklingsområde har noterats, styrelsen har under 2023 inte antagit sin affärsplan, utan endast haft planen som en informationspunkt.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att affärsplan antas av styrelsen.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisorenas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	Röd	Nej, den tidigare affärsplanen 2019-2022 har reviderats till <i>Affärsplan Härryda Energi 2023-2027</i> . Denna har dock inte antagits av styrelsen. Enligt mejlväxling med Härryda Energis ekonomichef, Viktoria Wallin, presenterades den nya affärsplanen som information för styrelsen, men inte som en beslutspunkt.
2. Budget	Grön	Ja, styrelsen antog budget för 2023 under sammanträdet 2022-12-05 § 52.
3. Mål	Grön	Ja, i <i>Affärsplan Härryda Energi AB 2023-2027</i> finns 5 målområden formulerade för bolagets verksamhet med totalt 14 mål knutna till sig.
	Grön	I bolagets ägardirektiv framgår ekonomiska mål avseende lönsamhet och soliditet samt utdelning motsvarande 25 prisbasbelopp. Antagen budget är vidare att betrakta som mål för bolagets ekonomi, budget 2023 antogs 2022-12-05 § 52.
	Grön	De fem målområdena har 14 mål knutna till sig, dessa mål är KPI:er och är mätbara. De ekonomiska målen är uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	Grön	Av dokument <i>Delegation från styrelsen till VD</i> framgår att VD ska redovisa utfall och prognoser för investeringar och verksamhetsbudget minst en gång per kvartal.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	Grön	Av protokollen framgår att styrelsen kvartalsvis får ekonomiska rapporter och prognoser från verksamheten. Måluppfyllelse för verksamhetsmål lyfts samlat av VD under sammanträdet 2023-12-04 § 57.
b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Det saknas en samlad uppföljning av måluppfyllelsen för verksamhetsmålen före december 2023. Löpande under året har information getts om de flesta verksamhetsmålen utveckling. Dessa har inte indikerat behov av åtgärder.
c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Av protokoll, ekonomiska rapporter och kommunens delårsrapportering framgår att bolaget prognostiserar ett resultat som är högre än budget per helår varvid inga tydliga behov av åtgärder framgår.
d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	I årsredovisningen kommenteras bolagets arbete under året men det finns ingen samlad uppföljning av resultatet för respektive mål. Den samlade måluppfyllelsen redovisas dock i dokumentet affärsplan 2023-2027 med måluppfyllelse 2023. Där framgår att av de 14 målen är 6 uppfyllda och 8 inte uppfyllda.
5. Måluppfyllelse	Gul	Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgår till cirka 35,2 mnkr mot budgeterade 17,8 mnkr.
a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	
b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
c) När bolaget verksamhetsmål i ägardirektiv?	Ingen bedömning	I ägardirektivet saknas uppsatta verksamhetsmål för bolaget.
d) När bolaget ekonomiska mål i ägardirektiv?	Grön	Bolaget uppnår ägarens mål avseende soliditet, utdelning och taxefinansierad verksamhet.

2024-02-23

Marie Lindblad

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Härryda Energi AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-11-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Lekmannarevisor i Härryda Energi Elhandel AB

För kännedom och beaktande
Bolagsstyrelsen i Härryda Energi Elhandel AB

Till årsstämman i
Härryda Energi Elhandel AB
Org nr 556799-5112

För kännedom
Fullmäktige i Härryda kommun

Granskningsrapport för 2023

Jag, av fullmäktige i Härryda kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Härryda Energi Elhandel AB:s verksamhet för 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorn.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisor ska granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionsd i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Under året har en grundläggande granskning avseende styrning, kontroll, åtgärder samt måluppfyllelse genomförts.

Tillsammans med bolagets ledning och de auktoriserade revisorerna har jag haft en genomgång av årsredovisningen och yrkesrevisorernas revisionsrapport.

Jag har också tagit del av bolagets kontinuerliga månadsrapporter, styrelsemötesprotokoll och delårsrapport.

Jag anser att de revisionsbevis jag inhämtat är tillräckliga som grund för mitt uttalande nedan. Utifrån genomförd granskning gör jag följande bedömningar avseende revisionsåret 2023:

Att bolagets verksamhet sammantaget i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll inom granskade områden har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogade dokument.

Mölnlycke

Marcus Tonell
Lekmannarevisor

Bilagor: Grundläggande granskning

Deltagare

HÄRRYDA ENERGI ELHANDEL AB 556799-5112 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: MARCUS TONELL

Marcus Tonell

2024-03-27 10:31:08 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Granskningsredogörelse

Grundläggande granskning av bolagsstyrelsens förvaltning 2023

Härryda Energi Elhandel AB

Februari 2024

Marie Lindblad
Julia Dieckelman

✓ Signerat 2024-01-25:01:08 UTC

Sida 87 av 111

pwc

Oneflow ID 5018074 Sida 4 €:0

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet Baseras på revisionsfråga 4c, 5a, 5c	Gul	Styrelsens förvaltning har skett på ett delvis ändamålsenligt sätt. Mer än hälften av verksamhetsmålen nås ej och ingen uppföljning av måluppfyllelsen har redovisats under året.
Ekonomiskt tillfredsställande Baseras på revisionsfråga 4d, 5b, 5d	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultatet efter finansiella poster uppgår till cirka 620 tkr mot budget 239 tkr. Bolaget uppnår även ägarens mål avseende soliditet och utdelning.
Intern kontroll Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d	Gul	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har delvis varit tillräcklig under år 2023. Ett utvecklingsområde har noterats, styrelsen har under 2023 inte antagit sin affärsplan, utan endast haft planen som en informationspunkt.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att det löpande under året sker en tillräcklig rapportering och uppföljning av de verksamhetsmässiga målen så att adekvata åtgärder kan vidtas.
- Säkerställ att affärsplan antas av styrelsen.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisorenas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	Röd	Nej, den tidigare affärsplanen 2019-2022 har reviderats till <i>Affärsplan Härryda Energi 2023-2027</i> . Denna har dock inte antagits av styrelsen. Enligt mejlväxling med Härryda Energis ekonomichef, Viktoria Wallin, presenterades den nya affärsplanen som information för styrelsen, men inte som en beslutspunkt.
2. Budget	Grön	Ja, styrelsen antog budget för 2023 under sammanträdet 2022-11-23 § 21.
3. Mål	Grön	Ja, i <i>Affärsplan Härryda Energi AB 2023-2027</i> finns 5 målområden formulerade för bolagets verksamhet med totalt 14 mål knutna till sig.
	Grön	I bolagets ägardirektiv framgår ekonomiska mål avseende lönsamhet och soliditet samt utdelning motsvarande 25 prisbasbelopp. Antagen budget är vidare att betrakta som mål för bolagets ekonomi, budget 2023 antogs 2022-11-23 § 21.
	Grön	De fem målområden med tillhörande 14 mål knutna till sig, dessa mål är KPI:er och är mätbara. Ekonomiska målen är uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	Grön	Av dokument <i>Delegation från styrelsen till VD</i> framgår att VD ska redovisa utfall och prognoser för investeringar och verksamhetsbudget minst en gång per kvartal.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	Gul	Av protokoll framgår ekonomisk rapportering per februari, juli och oktober. Tydlig rapportering kring verksamhetsmässiga mål framgår inte.
b) Fokuserar rapportering på målfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Ingen bedömning	Det saknas en tydlig uppföljning av målfyllelsen för verksamhetsmålen under året. Detta gör det svårt att bedöma om åtgärder har behövts under året och om de varit i paritet med de behov som funnits. Frågan bedöms således som ej tillämplig. Uppföljning presenteras dock för helåret.
c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grön	Av protokoll, ekonomiska rapporter och kommunens delårsrapportering framgår att bolaget prognostiserar ett resultat som är högre än budget per helår varvid inga tydliga behov av åtgärder framgår.
d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	I årsredovisningen kommenteras bolagets arbete under året men det finns ingen samlad uppföljning av resultatet för respektive mål. Den samlade målfyllelsen redovisas dock i dokumentet affärsplan 2023-2027 med målfyllelse 2023. Där framgår att av de 14 målen är 6 uppfyllda och 8 inte uppfyllda.
a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Grön	Bolagets resultat efter finansiella poster uppgår till cirka 620 tkr mot budgeterade 239 tkr.
b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?		

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
c) När bolaget verksamhetsmål i ägardirektiv?	Ingen bedömning	I ägardirektivet saknas uppsatta verksamhetsmål för bolaget.
d) När bolaget ekonomiska mål i ägardirektiv?	Grön	Bolaget uppnår ägarens mål avseende soliditet, utdelning och taxefinansierad.

2024-03-04

Marie Lindblad

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Härryda Elhandel Energi AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-11-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

GRANSKNINGSRAPPORT

Till bolagsstämman i Förbo AB

Org.nr 556109-8350

Vi har granskat bolagets verksamhet under år 2023. Granskningen har utförts i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen, kommunallagen och god sed.

Vi bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Någon grund för anmärkning mot styrelsens och verkställande direktörens förvaltning föreligger inte.

Den granskning som ligger grund för vårt uttalande finns upprättad i granskningsredogörelse som överlämnats till bolagets styrelse.

Datum enligt digital signering

Dennis Jeryd
Lekmannarevisor

Krister Jildén
Lekmannarevisor

Inga-Lill Schwartz
Lekmannarevisor

Ing-Britt Magnusson
Lekmannarevisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

DENNIS JERYD

Lekmannarevisor

Serienummer: 19640920xxxx

IP: 90.230.xxx.xxx

2024-03-07 08:26:46 UTC

KRISTER JILDÉN

Lekmannarevisor

Serienummer: 19611226xxxx

IP: 94.234.xxx.xxx

2024-03-07 14:50:49 UTC

ING-BRITT MAGNUSSON

Lekmannarevisor

Serienummer: 19470822xxxx

IP: 185.205.xxx.xxx

2024-03-11 22:02:04 UTC

INGALILL MARIA SCHWARTZ

Lekmannarevisor

Serienummer: 19440105xxxx

IP: 213.114.xxx.xxx

2024-03-13 10:08:30 UTC

Penneo dokumentnyckel: 554YE-4OCF5-PSXJV-7EMET-18PE3-DTU5I

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Landvetter Södra Utveckling AB, org.nr 559147 - 2377

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Landvetter Södra Utveckling AB för räkenskapsåret 2023. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 5-20 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Landvetter Södra Utveckling AB:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Landvetter Södra Utveckling AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-4. Det är styrelsen och den verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Landvetter Södra Utveckling AB för räkenskapsåret 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Landvetter Södra Utveckling AB enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den dag som framgår av elektronisk underskrift

Ernst & Young AB

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS LINUSSON

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19740605xxxx

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-12 09:08:12 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Härryda Vatten & Avfall AB, org.nr 559259-4591

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Härryda Vatten & Avfall AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Härryda Vatten & Avfall ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Härryda Vatten & Avfall AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Härryda Vatten & Avfall AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Härryda Vatten & Avfall AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Hårryda Vatten & Avfall AB enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-11 17:35:30 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Datum

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Härryda Energi AB, org.nr 556026-3245

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Härryda Energi AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dessas finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Härryda Energi AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-25 17:39:38 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Datum

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Härryda Energi Elhandel AB, org.nr 556799-5112

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Härryda Energi Elhandel AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Härryda Energi Elhandel ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Härryda Energi Elhandel AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Härryda Energi Elhandel AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Härryda Energi Elhandel AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Härryda Energi Elhandel AB enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-21 7:50:21 TC6

Namn returnerat från Svenskt BankID: Gunilla Fredrika Lönnbratt

Datum

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Förbo AB, org.nr 556109-8350

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Förbo AB för räkenskapsåret 2023. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 30-51 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Förbo AB:s finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Förbo AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen på sidorna 3-29 och 54-62. Den andra informationen består av obligatorisk information om hållbarhet enligt Årsredovisningslagen.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldig att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisorssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Förbo AB för räkenskapsåret 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsd i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Förbo AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsd i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsd i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska underskrift

Anders Linusson
Auktoriserad revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS LINUSSON

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19740605xxxx

IP: 147.161.xxx.xxx

2024-03-08 14:47:24 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom **Penneo.com**. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>